

بررسی تبدیلات فرمهای مختلف ازت در فرایندهای تصفیه پساب

آزاده کرد رستمی، سحر شادمان

چکیده

آلودگی های شیمیایی شامل اکسیدهای ازت و دیگر آلاینده ها در پساب خروجی صنایع می تواند از نظر زیست محیطی اثر نامطلوبی بر کیفیت آبهای پذیرنده داشته باشد. مهمترین ترکیبات نیتروژن دار که سبب آلودگی آبهای پذیرنده می شوند، شامل یونهای آمونیوم (NH_4^+) نیتریت (NO_2^-) و نیترات (NO_3^-) می باشد. که البته تاثیر نیتروژن در حالت بی اکسیژن بیشتر از حالت اکسیژن دار است. از مهمترین اثرات نامطلوب گزارش شده از حضور آمونیاک یا یون آمونیوم که حالت بی اکسیژن نیتروژن است میتوان به کاهش اکسیژن محلول در آبهای پذیرنده، ایجاد خاصیت سمی برای زندگی آبزیان، وقوع پدیده یوتریوفیکاسیون (رشد بیش از حد جلبک ها و گیاهان آبزی اشاره نمود. فرایندهای تصفیه فاضلاب عموماً بر اساس اکسیژن دار کردن ترکیبات موجود در فاضلاب عمل می کند که اصولاً باستی میزان نیتروژن عاری از اکسیژن در ورودی تصفیه خانه بیشتر از خروجی آن بوده و بر عکس میزان نیتروژن اکسیژن دار در خروجی بیشتر از ورودی باشد که البته این سه خود می تواند به عنوان معیاری برای ارزیابی عملکرد یک تصفیه خانه در نظر گرفته شود. در مقاله پیش رو ما مقادیر این سه ترکیب نیتروژن دار را از محلهای ورودی و خروجی چندین تصفیه خانه در فصول مختلف جمع آوری کرده و نتیجه مورد انتظار که افزایش غلظت ترکیبات نیتروژن اکسیژن دار در خروجی تصفیه خانه است را مشاهده کردیم.

واژه های کلیدی: پساب - نیتروژن - تصفیه خانه - آمونیاک - نیترات - نیتریت

۱- مقدمه

اکسیداسیون مواد آلی فاضلاب در حالت هوازی در دو مرحله انجام می گیرد. مرحله یکم مربوز به اکسیداسیون مواد آلی کربن دار بوده که از نخستین لحظه‌ی قرار گرفتن فاضلاب در مجاورت اکسیژن شروع و تا پیرامون روز بیستم ادامه دارد و مرحله دوم مربوط به اکسیداسیون مواد آلی ازت دار است که از روز یکم شروع و از پیرامون روز دهم شدت پیدا کرده و مدت